

**"LAGGI HAAR CHIYA
KASHMIRI"
BY
PUSHAP**

LAGGI

HAAR

CHIYA

KASHMIRI

PUSHAP

گلزارِ گلشن

پای

گگہ ہار تیرہ

چندل سپرد

پیش

سماگم ، سری نگر ، کشمیر

ساری حق محفوظ ⑤

ناو :	لکھ ہار تریہہ
لیکھن دول :	پردیسر پشت
چھاپ کرن دول :	سماگم ۳۳ گوگچی باغ، سرنگر (کشمیر)
چھاپ خانہ :	پردکاز پریس، سری نگر
گوڈ چھاپ :	۳۰۰
چھاپہ داری :	۶۱۹۷۸
مسل :	۵ روپیہ

فہرست

صفحہ ۶	۲۸	ماہِ صومِ رو
۲۹	۲۹	نوف غم
۵۰	۵۰	چورتہ کو مچھکھ
۵۱	۵۱	ستہ رنگیا
۵۲	۵۲	ترس
۵۳	۵۳	رتنیا
۵۴	۵۴	نظرے دیے
۵۶	۵۶	چھٹی نثر نظر
۵۷	۵۷	سوشا پوش
۵۸	۵۸	گدڑن
۵۹	۵۹	زندگی
۶۰	۶۰	زندہ روزن چاگندہ پاشا
۶۱	۶۱	کونہ بڑ
۶۲	۶۲	ساجد وار
۶۳	۶۳	منہ کامن
۶۴	۶۴	زو زیتو

صفحہ ۵	۱۵	۱۹	۲۲	۲۵	۲۷	۲۸	۲۹	۳۱	۳۳	۳۵	۳۸	۳۹	۴۲	۴۵	۴۷
دو تھو دین	زائہ سوریا	بروٹہ بروٹہ	لکھ ہار تریشہ	بافے تا	پز	پوڑ	ڑھن	ہینہ	بور جاتنگ	میش مش	دوش	سکھ	جگرس زول	از	ریمہ

آه
گز
مهر
ز ونگ

از
آه
سور

آه
سور
از سور !

وقتہم دینہ

آکہ بالہ کھسان
آکہ بالہ وسان

سیکینا پراٹان
سنرا بازاران
سودرا چھوکر وان
ڈنگ دتھ
تک پاتالسی واتان
پے ظلماتک
کتہ کور انان

تھفرن کریشان
وچھ نتھ
آکاش ترہنہ تھ تراوان

دُرس برہماندوس
گتہ گیور سکران
شبنہ بیج دلہ دُبرایا بوزان
سے اَمکا پُنج ہیتھ
پوت پھیران

کھسہ وسہ
ووسہ دُرسہ
ووتھ دُتر روزان

یوگرہ کپن
اُفرتہ خان
سُنی سُنی
ہنہ ہنہ
دُوی دی دی
کیاہ تانمتھ
تھپتھ تھپتھ ژھاران
گاران
لاران

کنہ لمو لمو
سوت قدما تراوان

کنہ
تپرا نپرتھ
یکہ دوران
نوت
پیتہ زن
واوٹ شہہ سوران
پیتہ
روٹ سرس تمام
نوت واتان

نہ زن ژرژان
سین ششکان
سہر سہر گری تراوان
از ماوان!

آئینہ منظر آستھ
 آندکن ڈولان
 آندکن روزتھ
 آئینہ منظر شولان
 گاہے شگنان
 گاہے زخمٹھان

گاہے خوشنمان
 بڑو زن تہ تان
 گاہے پندران
 نو زن عتران
 گاہ و طہر پل
 گاہ پارو

سینان
 گاہ تہ کتر
 منگہ منگہ ممان
 گاہ منوارا
 ووسہ پتھ وولسان

گاہ دُرکہ رُطمان
 کَنہِ دُولِ دِوان
 گاہِ گِرَنہِ یوان
 رِکھہ پِٹھہ گھاران
 گاہ
 نال وُلان
 برادران
 راکان

روشان
 تہ قولادس ترین کران
 نوشان
 تہ سَکَلِ سَکَلِ بھوادران
 سیکہ زارن
 ہنہ ہنہ سَکَلِ زارن
 زمبہ وارن
 بھیر بھیر وگنیادان
 شہ مانی وُطمان
 بے دایہ وسان

ناله ناگا
 بیهوشی بیهوش
 گاه
 ترش طوفان
 بیهوش
 گاه
 سوکه سوکه
 سونش و تیران

باضی
 ترش دی دی سوبرادان
 بیهوش بیهوش
 باضی بیهوش ترادان
 گاه
 شرک پادان
 گاه شرادان
 اندر بی
 وند زردی کاسان

گاہ قسنہ تملان

گاہ اُشُر اِرادان

با ضے

برمندین گپہ ژالان

با ضے

ماوسہ پینما چھاوان

گاہ نئے رادان

گاہ ژہلمادان

کم وِہی ہادان

دوشرهان

دونان

پژتَنان تہ کتان

آبان

شیران

بیران وونان

کپتتہ تراوان

سوی سوی تھادان

رنگه رنگه
 پوڻا زريا چهاوان
 سنگلاخ وڏو
 ڪونه زار ڪران
 ڪپڙو ٻيلو نڙو چوڻو
 نه موخته جران
 ڪنه وڻه شيران
 ڪنڙو زارو ڪڏان
 ننڍي نڙا ڪڙ
 لول ٻران
 رت رڙهراوان
 رت نوڙاوان

دمه دمه
 سمسارن وونت ٻهوان
 ٻيڻه ڪن نظر دٿه
 ٻڙنهر دوران

پر آئیں کمر لور
 لورا کا بچھان
 پر آئیں
 پر آئیں آنکار پر بڑھان
 نکتہ
 پر آئیں
 نوو آنہار دوان
 نوو زور وادان
 نوو نوو وادان !

پیہ سے گمر
 دد و نہ سبزاران
 پیہ سے لٹھ
 سوش زرا دان
 پیل سے
 تہ بڑر لولہ للہ تادان
 بھڑ سے
 لہ پرتس کمر پار کران

و تہ لوگ
تہ کھلے گل تو درادان
و تہ دُؤل
تہ سوہی سوہے وہ پرادان

و تہ نیمر کھتہ کوڈ
سے چھپس زینان
اتھ نیمر اوں
نمر سے رتھ کھاران
رُت رُتھرادان
نوڈ نوڈرادان

پوڈ
کھتہ کڈ پنج گل
چھپے ما
گنان
اتھ انہ پنج اتھ و تھ
چھپے ما
پوان !

زائمه سوریا

رُئی آرا   اُسیر بلا   وولکرا
 لوبوگا   کھیلنا   سونه مرکا
 کولن عری   ناگا
 اچھ وُلو   گوشتا

ویر دارا   سیرا   سنجیا
 روپ سنگر مالا
 سونه تالا

ہیہ ونہ   فیضہا
 مادتانا
 پیر پیر   بھلیا
 پونپری   وڈو را

دڼه وگڼن پرېښه دڼ

دگڼه بڼا

نمڼه پوڅ پېوه له دڼ

پېموشه دلا

پان ژاډري لغا

آډگرزا

کوله شور شور

نارگڼه گنگه راي

ژه ايل تايکل

بولا لېشا

گوگو پي پي پيړه لېرا

مياں مياں

پياں پياں

چاں چاں صديا

سېسې سېسې شې شې گرايا

فطر ژمنه سارا سنطورا

سېد سېد سوزا

يلته زانېه سوريا !

زُونُکْ جوشا
لَنُکْ بوشا
بَنُکْ بوشا
اَسُنُکْ روشا
يَتْمِه زَاقَه سوريَا !

کُنْ نازِ مَشرِیحِ یارا
کُنْ دِلِ بَیْجِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ
کُنْ دِلِ دِلِ دِلِ

لو ز
نفر کسین
اسے
اچھے
تیلنے دنا !

کُنْهِ اَمَوِيل زَاوِيل سورا

کُنْهِ لوله ^{بِه مَلِك} سُرْمَل آکوا

کُنْهِ ^{بِه مَلِك} بولَه بَوَرَت سوزا

يَتِه زانَهه سوریا

پوز
آندى ^{بِه مَلِك}
مَتى ^{بِه مَلِك} آکى رَدِ گَزَه
آکَه سَن

اَسِه کُن دَارَنه دِن تيا!

(جنوری ۱۹۷۸ء)

برونہ برونہ

شونگیا گنگا دیتھا سیندا چنابا

نانبہ کر لہ پٹھہ

برونہ دوان

برونہ برونہ

دھس راتس

پوس ہارس

سکھو پٹھہ

بالہ داؤنی

پوشہ مادالو

ونو جنگلو

پکان لاران

دوان دوران

برونہ برونہ

زائہ نہ پوت پھیران !

بٹھن پراتن
 چھہا دتھ تانہ نو پچ
 راسہ سر باوان
 تبس للہ دتھ
 وچیس پینہ نس
 سرہیا پھر دتھ
 جھونگ تاد سو مرادان
 پرشہ لد اڈر وٹینگین
 گراے کڈی عسکری
 مایہ دتھ نادان
 زرن سبڈ زال سرین
 ناپہ ناوتھ
 جود ہیو میران
 غوطا دتھ زونہ گاشس
 انی گش ستری مکھ کرناوان
 دجن دارن کر تھ نظرا
 بٹھن پیٹھ مول دتھ استاد کر پٹن
 کر تھ دوہین زندن سکھین

توشان
 اسن گرایا دوان وقتن
 زہر خدا کران باغے
 ووشا ترا دتھ گے
 فکرن گر شاہان
 گاہے سنان سنہرن
 بلین گے ہیر چھاوتھ
 دہر کر تھ
 لاکر دوان بارو
 ڈھنچن تھو دہر ڈلتھ چکا کر تھ

یا
 پتھ ڈلتھ شری منز
 تہ برڈنہہ لاران
 تہیا چھا تھکھ کلان
 لاران چڈ برڈنہہ
 برڈنہہ برڈنہہ دوان
 دوران برڈنہہ
 برڈنہہ تو برڈنہہ برڈنہہ برڈنہہ!

لکھ ہار تہیہ

بیتھ کالا چھ
بیتھ زن اوس

نہ نہ
بیتھ نہ اسن ناسن گورھ

ہیکہ ہے تہ استھ بدل بدوں کٹہہ

پوز
ہیکہ ما
اد کنی چھ تہ ما

کرتو اد اند اتھ پوت نظر
تو وریکہ بڈہو آتھون ہیو

درنٹھو ہیو

میراث

تہین ہند

تَمَن تَرِ سَیْن مِهَنْد
یَم نَه تَر هَو کَن زَانَه

تَمَن تَرِ سَیْن مِهَنْد
یَم وَرِ وَرِ بَرِ وَنَه پَکِه وَفِ رَوَزَن
صَبَحَه پَیْطَه صَبَحَن
پیشَن شامَن

دوه پَیْطَه دوه تَر هَو مَارِ وَنِیْن
سَهْتَن مَاسَن وَرِیْن صَدِیْن مَشَر
یَم نَه تَر هَو کَن زَانَه
یَم نَه وَرِ کَن زَانَه
وَ رِ وَ رِ یَم بَرِ وَنَه پَکِه وَفِ رَوَزَن
اُری دُری رَوَزَن

پوشَه وَنِیْن
نَندِ بَافِ تَرِ سَیْن مِهَنْد
چَه تَا اُسی لُورِس توشان
پو وَرِ وَرِ یَم اُورِ دُورِ لُورِ دوه چِهاوانِ بادان

اور دور نوو دوه

لیس

شطنیاس چھو دتھ نیران

اور دور نوو دوه

لیس

لگہ ہار تہس زو زیتہ دتھ

وڑھ وانجہ اتھ واس کڑتھ

پانس کمر لوڑ

بروٹھہ

پکناوان

بروٹھہ پکناوان !

(دسمبر ۱۹۷۷ء)

پاؤں

باؤے نا
 شہد جون تریہا
 بر شہزہ اکہ
 ریس
 کیاہ تا امتہ بدلے
 یا سیومت چھم

آن ولور
آن وچھ
آن زون
ترہشا

نہیٹا زوما
ہے نہ صر نہ صر

وُزَنیا

جوشا

ارمانا

زَن

کھیلہ ڈتھرن لله وُن

گنہہ باشہ کران سو تلی شبنم

ما صُم اَسْمَا
شود

وہ سہ آمت
وژہ و ارنجہ ہکے نیرتھ
منڈلان

منڈلان بیلیہ ہن
بیلیہ ہن بیلیہ ہن
بیلیہ بیلیہ بیلیہ ہن !

پنزر

پر تھکے کالشیہ ظلمنا
 ادی بی بہ ووجھان
 بس تی چھ پنزر بس تی چھ پنزر
 چھن وچھمت کرتام کیاہ تام
 تس باسو چھ پنزر باسو چھ پنزر
 آسیا سنہ تی بی لنبہ یوان
 مئے تر پانہ پنزر مئے تر پانہ پنزر
 روحہ روحہ بیون بیون
 نوٹن انہارا
 یک روح نہ پنزر یک روح نہ پنزر
 گاہے ترمہ روٹس
 گاہے ترمہ سوٹس
 ترمہ وٹن باسن گاہے چھ چرر
 ترمہ وٹن چھ پنزر !

(جنوری ۱۹۷۸ء)

پلوز

آدو هه ته
تی

آته کیه طهانی
ته چکه پزرس
پلوز

ته دته واتنه
ته تهرس

یا ته سته رس

یا ته تامته

یه ناو ته کورمت چخته پزرا

یه ته سره

تهر کاره تهو ته آدو ته و نه ها

یه

پلوز ته نه هه!

ترھین

ترھین
 پند را
 گنگو ڈ پود حیاتک
 گنگو منزلہ ذہنہنگ
 دہر تاگ جمالک
 ترھین ملہ ون

ترھین
 سگہ جوے تہذیب
 خوے یکنیا پرچ
 بوے انسان سمارچ
 زامن مولہ موجود پرچ
 ترھین نہر کن

ترھینہ رٹوس
 ہینہ پرچ آزلی قازا

مجبوری
لاحاری
داست

زهین چھ اراج کھرن
زهینے رُوس
وقتہ ہیکہ تیا
ذاتہ
پانتہ

زهین
پانہ نشین
پتہ
زهینے نشہ زهین
زهینے رُوس
پکڑیا برڈنہ
زهین چھ اڑهین !

ہیہہ

وہ راگ پوڑے
ہیہہ گوشت چھ
پوڑ ویہہ کھینر ما
پوڑ ویہہ کھینر ما

وہ پٹو سمسارا
تھیے اوتا
اندو پکھو دیت مت سخی پٹو چیرا
کھنوں غم چون خون جگر
تہہ کتھا ممکن ما
تہہ تہہ سند کارا کس تقصیرا
ہوے چھہ نیٹھے
وہ راگ پوڑے

لکھ متو آ بس
زون

آتر کر کیا
 پانٹھ سر کیا
 ذاتھ زر کیا
 قوتھ گھر کیا
 توتھ چھا، بتر چھا جوتھ چھا
 بچھہ ڈرامت فون
 ہو پیو نقشا
 آدھر زادس
 از فرصتھ چھا
 سنہ پالش پالیس پیسہ
 پیسہ نرس کرداس سام ہیا تہ بنیا
 کتہ سنہ اصلا سورے نقلا
 زون از آپرے
 واراگ پوزے
 پیسہ گوشت چھے
 پوز وپہ کھیز ما!

بور حیاتک

مئے لول بورے
 دؤ پتھ
 ز حق چھپم
 لجاظہ کورے
 دؤ پتھ
 ز کھورم
 مئے گاج
 زے لوگ
 زے توبہ
 حساب
 مئے باگر اوتھ
 دؤ پتھ
 ز اسن گزہم مئے کل ہم

بِرا پیسی میون زو تر
حاضر

شرط اما
راہ کٹھ مہ زانم
دلاسہ دین

اکہ اکس
تہ پلزن
چھ آمتہ
پلزن

مئے دود باؤم
رے رے شریہئے رے کریوئے
رے برطبا گوئے

تھو وئے بوڑم
اموب بورا چھ گوئے حیاتک

آسان چھکھ
کتھ نکھا مئے دورم ؟

بھٹو لاگے یا اُتھہ واسا چھا
 عاشا
 گھومند کس ستری سے کیٹھ
 آلو پلوا خبر اترا دلہ ملون ما
 بس
 دلہ و سنا
 بس
 شہنہ مانیا
 تہ در تہ پانس ستری وٹان
 گنہ ٹھٹھو نہ پوان
 یوت تاملتھ دستورک سیکلا چیس میل انان

قالب اوتے ما بئی نوع
 دُب دُب زن گر ہند ٹک ٹک ٹک
 کنز ہند دیت
 زندگی
 اُتھو و فی زیا ا

راگست ۱۹۷۵ء

دوش

کُمرِ سنا دوشِ ترود ترنومت دوشا
 کُمرِ سنا کُر آردِ بُرُو بولہ چیمو تلی نظر
 کس، بُرُو چھا ؟
 شینہ زارِ کیا ز نالان یوت از ؟
 اُمرِ تیرے کُر شامِ بیا بنہ نس زماں، شامِ بیا !
 گو سہ اُمرِ سندا دور پتھ کُن
 نوو پرتھو یوڈ کُرور کیا
 تیرے کُر پیریتھ موسمن شند آمتے
 گانیا تک اکھ اُصولا
 کس، ہیکس بیپہ کینہہ کُر تھ !
 بیرٹھن او
 آدس دس گاہ اتھ پیٹھ واریاہ
 فطر تکر اسراہ دونترھو
 شینہ زارن باج ہیون
 سختین لاکم کُر فی
 بردنہہ بردنہہ پکن
 اُمرِ سندا بجر !

(جنوری ۱۹۷۳ء)

سکھر

چھہ وق کوڈر سنج
نئے عار

ظالم
وچھن چھہ کیا کیا
اوجھہ گرتھہ کاتھہ ہیکیا
تہ کتہہ کتہہ
رلتھہ ہیکیا کاتھہ

مہیب گتہ زول اگاد گومت
ڈچھن تہ کھوڑ چھہ گال کھاتس
گتہ چھہ ہیور لون
گرتھن شینا ہیو
نہ سون نہ وہ ٹکٹو
اتھو تہ مارن محال مشکل

زمینہ ہیشتر مژگر ہنر رضا یا
 نبس گرہن کال رشتہ ورون
 سہ کڑھ سنا زون
 زانہ کتھ شایہ ہانہ نیمتر
 بجارہ تالکھ تہ کالہ سرچھو رہتی چھہ نینگلکھ

غنمتھ زانہ ہو دگوشا
 نصیب سہ تہ ما
 اچھن نہ لبہ نئے پوان کتہ کینہہ

ترہو پا
 ترہو پاسے
 ویکھتر گنہتر
 سہ سوتیومت چھہ
 داو گراہن

کوہن چھہ دج ہیو
 کوہن نہیا

سکین چہ پیہ زن
لوٹش
تزل

زمهر غصب
ترتہ چہ اڈوحن گزھان سردی

مگر حیاتس
اموب گرمی
وچیس ترینجل بے دلے دب دب
توے چہ

اندری پوان آلو : مہ کھوژو
تکھا دیو شہین
سکھر کرو کھسہ ون !
تاہ رو چہ

(جنوری ۱۹۴۵ء)

جگر س زول

یبلہ یبلہ گٹہ زول کھیلو

آسہ پیو جگر س زول کمرن
آسہ پیو جگر س زول کمرن

چمنس
سوئے سُر دا پھرتے
گوش دین واتیا
وَن صا ہے

گلزار س
پانے اب کھول تو دراوَن واتیا
وَن صا ہے

پیترن سگ دتھ
مُوَن درقنا واین واتیا
وَن صا ہے

گاشس مَطرِ روزِ تھ
 آنیہ گوٹ
 رُڑھراؤن واتیا
 وُن صا ہے
 ییلہ ییلہ ظالم و ولیو
 آسہ بیو
 شس گٹہ کار مِلن مِلن
 شس گٹہ کار مِلن مِلن
 آسہ بیو

وُریہ بدین
 رتہو نے روشن واتیا
 وُن صا ہے
 لَنک لَنک پایا
 اڈ لیوک تراؤن واتیا
 وُن صا ہے

لا دین ارمانن پنه نین
 سوٹ چیرن واتیا
 ون صا ہے

درد دل پنه نین
 دکہ دتھ
 پنه دین
 پلزن واتیا
 ون صا ہے

بیلہ بیلہ آدم تر تہر لو
 آسہ بیٹھ
 پائس آلو دین
 آسہ پیو پائس آلو دین
 آسہ پیو جگر کس زول کون
 جگر کس زول کون !

(جنوری ۱۹۶۵ء)

از

از
از سوره

از سوره
از نته که

از ته پکه سوره

از سوره
از چچه موئل

از موئل
از ته پکه موئل از سوره

نیمه کال
ازک اثر

وقت که
ازک چچه تر

وقتی
ازک سفر

بیتِ مس بھیر پوز
 دین مزار
 ازو کے گد رن
 ازیک پوز
 گدی زے تہ

ازی
 پتھ کالک شر

انہ ہو
 ازک ہر تے تر

از ہو
 ابک آشر درہ

از ہو
 گز زونگ
 سہ کر

از
 از سہ

از سہ از سہ!

لکھنؤ

بیکہ سس پرارن صبحس تام
 راتنگ گدرن از آتھ آم
 آتھ گتھ پیو وٹھ تم گڈی گڈی
 وٹھ وٹھ وٹھ وٹھ سے رنخام
 از نشہ از واتیم رہو چھم
 شبہ گنڈ گنڈ روزم لہو تام
 شمرچہ ڈپہ پیٹھو الفابے
 کس تامتھ پوت رھاپ وچھام
 از لوس نوحے بوحے بدلے
 بولس بیانس ہنہ تیا سام
 وچہ کرین تزلون گڑم کوٹ
 بل بولس طہہ ہا وٹھ خام
 بیکہ طوکھ راتھ دوس دوس راتھ
 وچہ گڈ کارا مندین شام!

(اپریل ۱۹۷۶ء)

ماہ صم رو

ماہ صم رو آنہ گٹہ تھنہ پیو
 ترھلہ آکر اوپر دیون نیشکلیو
 بہتہ رات تیلو نیش ترہرہ لو
 اوںد پوکھ ووش تراوتھ ترہو
 سرپہ زرتو زکے بکے تہ کھنہو
 اوپرک دیو ادسک کھنہو
 ماہ صم مارود ماہ صم رو
 ویکھنہار وچھتہ سہ تہ وولہو
 اوپرک ترہون توت پر تو
 عم خروشک جہنن کھنہو
 ماہ صم رو آنہ گٹہ تھنہ پیو

لوو غم

وقتہ ہندریومت شہج نہ
 پیسہ نا انش لوو غم
 کرے ما آدم
 وچھے یوڈ کانہہ اچھے پر غم
 عم صم لوکن گو لکے کرم
 بھٹہ کر دیک درمک برم
 موکل موکل اعم سیا
 دشمن اد کو سنہ بریم
 بلزکھ تیا عاس کانہہ دم
 ننتہ گویم بتہ پڈی سند یا ایم
 تلکے تل دروک پر حسم
 اد یوڈو حرمک سرسم
 دم بھٹ کوٹ تامتہ بہدم
 پوز پوز یوت تام ویر عالم!

چورتہ کو چھکھ

لول موتس بڑی ز کیا
مری بڑی نٹھے مری ز کیا

خام طمہ ہا گوکھ
نتھ سہ رلیس سہری ز کیا

چورتہ کو چھکھ سہری تو
پرانہ تائے تری ز کیا

سوتھ کالس چاد بڑ
ہرد ویتھوڑ تری ز کیا

باں پھیورا سوڈرک تھکھ
ٹھاکھ پانس کری ز کیا !

(اگست ۱۹۶۶ء)

ستہ رنگینیا

چھپے اندر تم سر پہ آنے چھکا
 تہ بلی ہاؤن ہاؤن کیا
 بیسے تہ ساری ہمدم
 اندر تہ حبہ کانہہ در دل چھا
 نکھہ نکھہ آستہ از وہ پوسے
 دور تہ پنہ نے اوس دھ ہا
 نہ نہ نا پر تا وا نے
 اچھ پھیرے اچھ پھیر کو تا
 اوک رنگی کر اوس پر نہ
 آدمی فطرت ستہ رنگینیا
 زونہ پر تہ آہم من من
 بہتہ راتر پنہ نے واتکھ نا
 تابیع پر تہ کینہہ رنگینا رس
 کردار رس تیا کانہہ قدرا!

تونس

لولو بودتھ باؤ کھنا
 ہولس شرکر مٹراؤ کھنا
 پینہ و تھ روزم ستھ چانی
 آلو چھ کن تھاؤ کھنا
 کتھ کتھ تھون کلہ دیت نم
 زانہ کورنہہ کانہہ آنکا را
 منہ پوڑ ماگو پوڑ سوڑے
 پوڑ رک ٹیوٹھ شرپراؤ کھنا
 دو دگرس روڈس سرخم
 نمروڈس کلہ نوڈم ما
 فر صتھ کس کتھ گیور کرے
 کتھ چھیں کتھ چھیں پرتھ تھم تیا
 وڑ وڑ ترس دتھ جس روچھ تھم
 چانہ لیا قشر موہ لون چھا!

زرتینا

ظلماتس مد والو تا
غزلیچ زرتینا زالو تا

پتین مہن پھیر دی دی
حالک کر پھیر زالو تا

دے اچھے لہ کتھ پگھس کن
از ازو کے بوٹھ کھالو تا

آلو دی دی آرمانن
دہو دہو نم نم گالو تا

سمسارچ مٹھ داری ہیش
پنہ تے پڑتھا پالو تا!
(جولائی ۱۹۵۶ء)

نظرے و زبے

آتہ گتھ و تہ گتھ
 دود دو پتہ و تھ
 سوران سورے
 روزان زھر گتھ

شیطان برو نہ
 انسان پتھ
 پائش سن
 واکھ گتھ
 برو نہ پتھ
 پوز گتھ

چون شالیش پتھ
 مولہ ون کیا پتھ
 و قس اتھ و تھ
 پنی چھا گتھ

نزد با سر کینه
 نزد با موی که بریده
 نقش بر کمر
 ز پیر کس دیر نیت

کینه و ز ادر دور
 نیت سوت که نیت
 بیس ز ت بیس نیت
 کت که بیج سلامت

منه ت اچه تا
 از گویا بایت
 مژ ت ما وندیم
 بیجر وانگ رت

و وندیم جهم
 وادس هت شت
 نظر دیر بی
 واینج جهم رت

چھینو نئی نظرا

غام طمع چھینو نئی نظرا
 سوکھ سوکھ تازس طار کھیا
 جڑی جڑی ووشرواؤن اُستی پھیرتی
 سخی دل و قش ڈالو نریا
 کرے تن کاڑا شتر تھلہ گریو
 لال چھے مجلوئے فی چھے نا
 ویکھنارا ویکھنارک
 پٹھ کھش سوکھ نیکی میٹھی اما
 نیپہ نیپہ منہ ہم صلیہ مالیس
 سون کھوچہ کھنس کھوڑیا
 بوئے دیتکھ دروتا مولن
 پترن گک دیو سرہیہ پھیریا
 دودوئے گکھ لورا پھولہ وُن
 کوچھ سمیہ چہ ماہم سونٹھا!

ہوشا ہوش

وند زر کا سن سوتش روش
 گر شہ پہ ترنجہ پتہ ہر دس ہوش
 سمسار س ہموں لون آمت
 تدبیرس پتہ نس مورووش
 پوے نو بیچھ ذاتھہا کاتھہ
 زو گوتہ پتہ نس پاش پش
 گوتھہ اس پوز گدناچھا
 ہوشس جوشا جوشس ہوش
 کھنڈن لیس غم چون خون جگر
 تشکو زیا تہ زانہہ روغن جوش
 ہوش گرنڈما دکھ انصافس
 چھو کہ لد زلو رو زیا خاموش
 پتہ دہے سن دکھ ڈرامت
 پتہ روندس سے ہوشا ہوش!

گُدرن

گُدرن پنه نئے وَن صہ بایا
 وقتس کر تھ از ترایا گرایا
 دودھ کھوتہ دودھ پیو کر دھڑا پے
 روتہ زون زور کے زور چي مایا
 پتر اینیکہ برہمیتھ تھتھ نیرتھ
 پوز از ایزے اینچ تھبایا
 زچ منہ میچ منہ زورس نفرتس
 کس کیت دُنیا گر کہ وڈر کرایا
 شوب حیاتچ سہنرا پزرا
 زور دوس گر پوز زورس کایا
 شلہ واسن زن شینہ پزری گامتر
 ذہنن زور چي پامتر مایا
 بینارس یلتہ کر کس یادق
 مکر کتر برکتھ پتہ دتھ دایا

زندگی

چھا چھرا ہمسوسہ سونٹنرل زندگی
حادثاتن بہتر چھے ہانکل زندگی

گڑھ نہ آسنی لولہ مسول زندگی
یڑ چھے گھاڑ ہولہ نہ حمل زندگی

کشر سازل کشر نازل زندگی
کڑی نہ کیا آتھ توتہ گرانگل زندگی

وہر کران کم کم تہ کم تھیل زندگی
سونتہ ہر دل ہر سونٹنرل زندگی

وڈی مڑج تے وڈی چھے تیشل زندگی
وڈی آری تے وڈی پیمیزل زندگی

زند روزن چھا گنہ باشا

ساتھ آسہ نش تھو قدما
 بیہ صا بابا بائیر چھا
 نفرت پوزے پوزے پوتا کتا
 زوئس امیر کئی پوش کتیا
 تیلہ وال دانس بس چرکھا
 بروئہ بروئہ پینچ و تھ کاتیا
 نوو شو پرانہ تھتھ و صفا
 پھر تھر پیرائس نوو وہ پیریا
 ظالمائس بھتھ لکھ نوو
 کاشتر چھس تھان کھوڑا
 وئر وائیل قرین لاریا
 وق چھا سے از تراوکتھا
 موتس دین چھم وکھ دولا
 زند روزن چھا گنہ باشا!

(اگست ۱۹۴۳ء)

سآدر وار

لو سوت سمد سوت سآدر وار
 موزون نو نورگ سمسار
 گله زول سول سول نظرو دؤل
 بچول سنگر مان ودر حبار
 اوند لورک ووسه آو ار اند وند
 دلدارن گونا مله ترار
 بربو بربو وادس گله منزل
 خچس آمت دارا و ستار
 دب دب دب دل دنجه روزیا
 لنگ ما زاس جاناوار
 دری گرم گرمی درامتر و گنه
 وحیدس آثر مشنگو دار
 از لورلو وره وانه اووس
 چیه پیله بانگ سونش کار

مَنَتِه کَا مَن

کَلین	دراپ	بامَن
وَلین	کَمیَانِه	دُودون
وَزَنی	نَاگِه	رَاوَن
اَمَا	زَر	حُبَابَن
فَبَس	تُرَج	دُرِه
مَنَس	توتِه	کَا مَن
اَسَن	کوسه	سُوت
وَوِشا	تَرود	وَاوَن
کَنَدَن	زُد	چِه
پَدِن	پهَوَر	هِن هِن
تَوِر	لَوگ	جَنوَنَس
نَشَرِه	پِرَانِه	وَارَن
زَمِن	چِپَاو	یَاوَن
سَکَر	سَکَر	زَمَان!

زُو زِتَنی

ناگہ رادس دِ گنی
لولہ چھوٹس موزنی

دل شٹیوٹ میس
نراو زس زُو زِتَنی

زیر پڑ زور ما
ٹھاگہ بی سا فی کئی

پنہ اٹھ برے آنتھ
باو دے کیا چھ دفر

لب ڈستھ آیتے
ڈالہ کس کتھ کر فی!

(فروری ۱۹۵۷ء)

شوقِ دُرِّ پیٹھ

الغائبے

کس تانتہ

یوتِ رھایہ

وچھام !

نیمپ (گودڑ مرمن ہند)

صفحہ	
۵	اکبر بالہ کھسان راکر بالہ وسان
۱۵	رکشی آرا اہرلا وولہ
۱۹	شونگیا رگنگا ویتھا سپندا چنایا
۲۲	پتھ کالا چھ ریتھ زن اوس
۲۵	پافے نا (نندلون تہٹھا)
۲۷	پرتھ کائنسہ طوفا
۲۸	اد صہ نہ (تی) راتھ کیا ٹھانی
۲۹	ترچن رنیرا رگود پود جیاتک
۳۱	واراگ پوڑے رہیںس گومت چھے
۳۳	مے لول پورے (دو پتھ نہ حق چھم)
۳۵	کرکہ ناد (منوشس زورہ کروں)
۳۸	کوسنا ووشس ترود تریومت ووشا
۳۹	چھے وق کوڈر سخ (بے عار ظالم)
۴۲	ٹیلہ ٹیلہ گکھ زول کھیلو (اسر پو...)
۴۴	از (از سور)

۴۷	پگہ ہنس پرارن صبح تمام
۴۸	ماہم رو آتہ گتہ تھنہ پو
۴۹	وونڈ ہندریومت شیش نہ تہم
۵۰	لول مونس ہرور کیا
۵۱	چھپہ اندریم سرہہ آتہ چھکھا
۵۲	لولو جودھ ہادکھنا
۵۳	طلالتش مد والونا
۵۴	آتہ گتہ وٹہ گتہ
۵۵	خام طمع چھٹی نثر نظرا
۵۶	ونڈ زر کاشن سونٹس روش
۵۷	گدرن پنہنے ون صا بایا
۵۸	چھا چھرا ہمسوسہ سونٹل زیندگی
۵۹	ساتھا آسہ نش تھو قدما
۶۰	دزہ بن کوٹھٹس کیا وچھوتو
۶۱	کوہ موت مد موت سادر وار
۶۲	کھٹن دراپہ یامن
۶۳	ناگہ رادس دینگی

عالم نُو تُوو تَرْفَ آيا
پوئشَن اَنَدُوَنَدَ آسَه دُو دُو

اوک ژنگی کر اوس پُر
آدَمُو فطرت سَتَه ژنگیا

اَسَن کوسَمُو هِیوَت
وَه شاترود وَاوَن
کَنَدَن زُو چِه ژامِت
پَدَن پَهوَر هِن هِن

کِشَر سَاژِل کِشَر نَاژِل زِندگی
کُرُو زِ کِیا آتِه تَوَتِه گِرَاکِل زِندگی

دُزْیا جوشا اَرِمانا زِن
کِهیلَه دُکْهَرَن
لِلْمَوْن

هو هو هو

کتن ہار: کشمیر کا شاپ
ریزیدنی اور دھرم سنگر

